

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 36

Fylke: Akershus

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Nes

Emne: Helsing

Bygdelag:

Oppskr. av: Martin Træslerud

Gard: Træslerud

(adresse): Slaga st.

G.nr. 216 Br.nr. 1

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

A

SVAR

1. Naar man mente ja nikked man med hodel, mente man nei risset man paa det; man kunde ogsaa vinke afværgende med haanden.
2. Man hilset paa alle, men likesom mere koldt paa fremmede.
3. Mænd skulde hilse først, naar man møde kvinder; farresten skulde de yngste hilse først.
4. Man sagde gjerne: Du er ute og gaar, og saa var det bemerkninger om været, man først bydde til.
5. Man havde likesom en underdanig mine, naar man hilste paa prestes og embedsmænd, mens man havde et mere godslig udtryk naar man hilste paa slegninger og grannar; fremmede fik et mere koldt nik. Læa tok man ikke af sig, men hatten letted man paa gjerne litt hæver, naar man møde storkarar.
6. Det var ikke i bruk at holde i hatten med begge hænderne eller læa under armen.
7. Man haandhilste, naar man var i høglids drakt, men det blev bare med ~~et~~ nik, naar man var hverdagskledd.
8. Man haandhilste paa hverandre ved visit ogsaa paa barna; mange havde for skik at gi dem en klap.

9. Det hendte nok, at to virkelig gode venner gav hinanden en klap paa aksla, naar de ikke havde set hinanden paa lidt lang tid.
10. Man tok ikke af sig hatten om man hørte klokkeringing fra kirken; men man stod gjerne rolig en stund og hørte paa; kvinderne gjerne lidt længere.
11. De gik tilside og vendte ansiktet mod veien, mens de drog forbi; ved begravelser tok man af sig hodeplagget.
12. Det var ikke brukelig at hilse paa dyr og andre ting.
13. Man sa almindelig morn eller gomorn før kl 10, senere blev det goddag til kl 6 og derefter godkveld eller godaften; god middag blev ikke bruket. Enkelt indflyttede svensker kunde hilse eftan. Godnat blev sagt ved avsked om kvelden, ellers var det farvel og adjö.
14. Man likte nok ikke at bli hilst med en ukjendelig hilsing.
15. Hvis nogen hilste morn om kvelden, kunde det hende at man svarte: Morn sier sköiera om kvelden.
16. I dag sier man morn dögnel rundt.
17. Det var ikke i bruk at hilse med ordet signe.
18. En gammel kone som skar smaa gnisser brukte at helle brændevin i saarene, og da drak hun først af koppen og sa: Frisk gjelk.
19. Det var ikke i bruk, at hilse baade ute og inde.
20. Naar man var kommet ind og hilst, sa man: Det var noe jeg skulde tale ved husfaren om. Han tok sig da med ham ind i et andet rum.
21. Man brukte og bruker at banke paa döra, før man gaar ind i private hus.
22. Man svarte da enten kom ind eller var saa god,

- 3
- da kunde man gaa ind
 23. og stille sig ved døra og hilse og udføre
 sit skinde.
 24. Han skulde la af sig lura straks han
 kom ind
 25. Man sa til den ^{ankomme} kom frem eller bliq paa.
 26. Var det særskille venner eller slegtninger,
 blev de vist ind i stuen.
 27. Naar der kom helt fremmede hilste man
 bare med ord.
 28. Man fandt frem en stol, som man syntes
 var god nok, og bad ham sette sig.
 29. Man mødte dem ved døra, haandhilste
 og ønsket dem velkommen
 30. Ved afsked sa man enten farvel eller
 adjo, og da svarte man med de samme ord.
 31. Ved afsked for lang tid eller troelig for
 sidste gang hilste man med haandtryk og
 da var det likesom saa vanskelig at
 slippe hverandres haender.
 32. Det var formodentlig ved elskov og i
 løndom, at man kysset hverandre til afsked.
 33. Som næmt var det mænd og kvinder
 og mor og barn, som kysset hverandre.
 34. Man havde ikke andre udtryk for at kysse.
 35. Man brukte heller ikke at kysse paa haanden.
 36. Var det for at vise stor taknemmelighed
 for en gave, var det heller almindelig at
 slynge armene om halsen paa giveren.
 37. Man kysste ikke sin egen haand for at gi
 udtryk for stor glæde, men man kunde
 kysse sin egen haand og vinke til anden;
 det kaldtes for slengkys.
 38. Man spørger om man kan faa en klem.
 39. Voksne brukte at gri nasan sin mot

- 4
- nasan til barna, og det kaldtes at bylle nasa.
 40. Det var forældrene som gjorde det.
 41. Voksne brukte at sjale nasan til barna ved at knipe nasan mellom pekifingeren og langfingeren, og sette tommelotten mellom mellomste fingre og vise frem at nasan sat der, og det kaldtes at sjale nasa.
 42. Man brukte at lagge kjaka mot kjaka som kjærtegn og det kaldtes godkjaka eller klem.
 43. Det var helst mellom forældre og barn dette blev gjort.
 44. Naar man skulde ønske til lykke brukte man gjerne ordet gratulerer.
 45. Til jul sa man glædelig eller god jul, til nytår gods nytår, til påske god påske, og til de andre festdage gratulerer.
 46. Ved dødsfald og malgang sa man kondolerer.
 47. Ved jul og nytår sa man tak i like maate eller bare tak.
 48. Man brukte at takke den afdøde for hvad den havde været enten for utagelsen af kisten, eller ved kransepaaleggning i kapellet eller kirken. Noe navn paa det kjennes ikke.
 49. Man kunde utrykke vandvyrnad ved at riste paa hovedet eller vende sig bort, enkelte ogsaa ved grimasser.
 50. Man siger du til almindelige mennesker De til mere fremtredende og eldre. I eller jer sa man før i tiden til rigtig gamle.
 51. Det er ikke i bruk her.